

Uvodne besede	15
1 Primerjalno jezikoslovje in narečjeslovje kot dela genetskega/genealoškega jezikoslovja	17
1.1 Genetsko/genealoško jezikoslovje znotraj jezikoslovja	17
1.1.1 Genetsko/genealoško jezikoslovje (geneolingvistika)	17
1.1.2 Tipološko jezikoslovje (tipolingvistika)	18
1.1.3 Družbenostno jezikoslovje (sociolingvistika)	19
1.2 Jezikovno spreminjanje in jezikovna raznolikost	19
1.2.1 Glasovne spremembe	21
1.2.2 Oblikovne spremembe	21
1.2.2.1 Pregibalne/oblikospreminjevalne spremembe	22
1.2.2.2 Oblikotvorne spremembe	22
1.2.2.3 Besedotvorne spremembe	23
1.2.3 Skladenjske spremembe	23
1.2.4 Slovarskopomenske spremembe	23
1.2.5 Slovarske/besedijske spremembe	24
1.3 Nastajanje idiomov	24
1.3.1 Nastajanje geolektov: jezikovne spremembe	25
1.3.1.1 Debelna teorija	25
1.3.1.2 Valovna teorija	25
1.3.1.3 Vrednotenje s stališča sodobnega genetskega/genealoškega jezikoslovja	26
1.3.1.4 Od (starejšega) prajezika do krajevnega govora	26
1.3.2 Nastajanje sociolektov: standardizacija in odmik od nje	27
1.3.2.1 Organskoidiomska podstava knjižnega/standardnega jezika	28
1.3.2.2 Neorganskoidiomska podstava knjižnega/standardnega jezika	29
1.4 Jezikovna sorodnost	32
1.4.1 Navpična jezikovna sorodnost	33
1.4.2 Vodoravna jezikovna sorodnost	33
1.5 Rekonstrukcija jezikovnega »prednika«	35
1.5.1 Primerjalna metoda	35
1.5.2 Metoda rekonstrukcije	35

1.5.2.1	Notranja rekonstrukcija	36
1.5.2.2	Zunanja rekonstrukcija	36
1.6	Genetskojezikoslovna klasifikacija idiomov	37
1.6.1	Organski idiomi	37
1.6.2	Neorganski idiomi	39
1.7	Merila genetskojezikoslovne klasifikacije geolektov.	40
1.7.1	Zgodovinskoglasoslovno kot najpomembnejše genetskojezikoslovno merilo.	40
1.7.2	Genetska in strukturna merila	42
1.7.2.1	Primer 1: naglasni tipi pridevnika v osrednji južni slovanščini	43
1.7.2.2	Primer 2: naglasni tipi samostalnikov <i>ā</i> -jevske sklanjatve v slovenščini	44
1.7.2.3	Primer 3: mlajše konvergentne samoglasniške spremembe v rovtarskih narečjih slovenščine.	45
1.7.3	Enotno in neenotno izhodišče, divergentno in konvergentno spreminjanje	46
1.7.4	Alietete in altertete	46
1.7.5	Inovacija in arhaizem, položaj znotraj areala	47
1.7.6	Prehodni, mešani, drugotni geolekti.	48
1.7.6.1	Primer neslovanskega drugotnega geolekta: istriotščina	48
1.8	Jezikoslovne klasifikacije na primeru slovanskega jezikovnega sveta.	49
1.8.1	Genetskojezikoslovna klasifikacija	49
1.8.1.1	Južnoslovanski jeziki.	50
1.8.1.2	Vzhodnoslovanski jeziki	50
1.8.1.3	Zahodnoslovanski jeziki	50
1.8.2	Tipološkojezikoslovna klasifikacija: nekatere (obliko)skladenjske inovacije makedonščine in bolgarščine	51
1.8.2.1	Ohranjanje nezloženih preteklih časov.	52
1.8.2.2	Nastanek pripovednega naklona	54
1.8.2.3	Izguba nedoločnika in namenilnika ter njuna nadomestitev z <i>da</i> -zgradbo	58
1.8.2.4	Nastanek prihodnjega časa z oblikotvornima členkoma <i>*te</i> in <i>*ima da</i>	60
1.8.2.5	Nastanek glagolskih oblik s <i>habeo</i> in <i>sum</i>	61
1.8.2.6	Izguba sklonskih končnic	63
1.8.2.7	Nastanek postpozitivnih določnih členov	65
1.8.2.8	Nastanek primernika s predpono <i>*po-</i> in presežnika s predpono <i>*naj-</i>	67
1.8.2.9	Nastanek »kratkih«, postpozitivnih svojilnih zaimkov iz dajalnika naslonskih oblik osebnih zaimkov	67
1.8.2.10	Nastanek zaimkovnega podvajanja premega in nepremega predmeta	69
1.8.2.11	Odprava Wackernaglove stave naslonk	71
1.8.3	Družbenostnojezikoslovna klasifikacija	72
1.8.3.1	Slovanski knjižni/standardni (makro)jeziki	73
1.8.3.2	Slovanski knjižni/standardni mikrojeziki ali slovanska pisna narečja?	75
1.9	Modeli lingvogeneze slovanskih jezikov	78
1.10	Način prikaza jezikovnega gradiva.	79

2 Južna slovanščina81
2.1 Južnoslovanski geolekti pred nastankom južnoslovanskih jezikov81
2.1.1 Starejše splošno- in nesplošnojužnoslovanske glasovne spremembe81
2.1.1.1 Nesplošnoslovanske palatalizacije velarov81
2.1.1.2 Nesplošnoslovanske poenostavitve soglasniških sklopov83
2.1.1.3 Nesplošnoslovanska metateza likvid86
2.1.1.3.1 Praslovanske staroakutirane vzglasne dvoglasniške zveze * <i>ōRC</i>86
2.1.1.3.2 Praslovanske nestaroakutirane vzglasne dvoglasniške zveze * <i>oRC</i>86
2.1.1.3.3 Praslovanske vzglasne dvoglasniške zveze * <i>eRC</i>87
2.1.1.3.4 Praslovanske medglasne dvoglasniške zveze * <i>CoRC</i>87
2.1.1.3.5 Praslovanske medglasne dvoglasniške zveze * <i>CeRC</i>88
2.1.1.4 Nesplošnoslovanski nastanek zlogotvornih jezičnikov88
2.1.1.5 Praslovanska * <i>i</i> , * <i>d</i>89
2.1.1.5.1 Praslovanski * <i>i</i>89
2.1.1.5.2 Praslovanski * <i>d</i>91
2.1.1.6 Praslovanska * <i>šč</i> , * <i>žž</i>92
2.1.1.6.1 Praslovanski * <i>šč</i>92
2.1.1.6.2 Praslovanski * <i>žž</i>93
2.1.1.7 Nekatere starojužnoslovanske oblikovne značilnosti93
2.1.2 Starojužnoslovanski geolekti95
2.1.3 Splošnoslovanska onemitev praslovanskih šibkih polglasnikov in nekatere druge glasovne spremembe96
2.1.3.1 Praslovanska * <i>ǣ</i> , * <i>ǣ</i>96
2.1.3.2 Mehkostna korelacija soglasnikov97
2.1.3.3 Praslovanski * <i>ń</i> , * <i>l</i> , * <i>ř</i>97
2.1.3.4 Praslovanska * <i>i</i> , * <i>y</i>97
2.1.3.5 Nesplošnoslovanska kontrakcija99
2.1.3.6 Praslovanski nenaglašeni izglasni * <i>-i</i>99
2.1.4 Nekatere druge splošnojužnoslovanske značilnosti	100
2.1.4.1 (Pra)slovanski * <i>з</i>	100
2.1.4.2 Nekatere južnoslovanske oblikovne značilnosti	101
2.1.5 Zahodnojužnoslovanske in vzhodnojužnoslovanske jezikovne značilnosti	102
2.1.5.1 Praslovanski * <i>pl</i> , * <i>bl</i> , * <i>ml</i> , * <i>vl</i>	102
2.1.5.2 Praslovanska * <i>ǫ</i> , * <i>ǫ</i>	104
2.1.5.3 Praslovanski * <i>je-</i> , * <i>je-</i> , * <i>Vji</i> , * <i>Vje</i>	104
2.1.5.4 Praslovanska * <i>ń</i> , * <i>l</i> v položaju pred sprednjimi samoglasniki	106
2.1.5.5 Nekatere oblikovne značilnosti	106
2.1.6 Nesplošnojužnoslovanske glasovne spremembe z večjim zemljepisnim obsegom	108
2.1.6.1 Praslovanski medsamoglasniški * <i>ž</i>	109
2.1.6.2 Praslovanski * <i>v</i> v veččlenskih soglasniških sklopih	109
2.1.6.3 Praslovanska * <i>e</i> , * <i>o</i>	110
2.1.6.3.1 Praslovanski * <i>e</i>	110

2.1.6.3.2 Praslovanski * <i>ǫ</i>	111
2.1.6.4 Praslovanski * <i>ě</i>	112
2.1.6.4.1 Praslovanski * <i>ě</i> v slovenščini in osrednji južni slovanščini	113
2.1.6.4.2 Praslovanski * <i>ě</i> v makedonščini in bolgarščini	114
2.1.6.5 Praslovanska * <i>e</i> , * <i>o</i>	116
2.1.6.5.1 Praslovanski * <i>e</i>	116
2.1.6.5.2 Praslovanski * <i>o</i>	117
2.1.6.6 Praslovanska * <i>ь</i> , * <i>ѣ</i>	117
2.1.6.6.1 Praslovanski * <i>ь</i>	118
2.1.6.6.2 Praslovanski * <i>ѣ</i>	118
2.1.6.7 Južnoslovanski * <i>ŕ</i>	119
2.1.6.8 Južnoslovanski * <i>ʃ</i>	121
2.1.6.9 Drugotni, anaptiktični (vrinjeni) samoglasniki	124
2.1.7 Nesplošnojužnoslovanske glasovne spremembe z manjšim zemljepisnim obsegom	126
2.1.7.1 Praslovanski * <i>v</i>	126
2.1.7.2 Praslovanski * <i>l</i>	127
2.1.7.3 Praslovanski * <i>n̄</i>	127
2.1.7.4 Praslovanski * <i>ʎ</i>	128
2.1.7.5 Praslovanski * <i>ʃ̣</i>	129
2.1.7.6 Mehkostna korelacija soglasnikov v vzhodni bolgarščini	130
2.1.7.7 Južnoslovanski * <i>čr</i>	131
2.1.7.8 Praslovanski * <i>x</i>	131
2.1.7.9 Praslovanski * <i>Cbj</i>	132
2.1.7.10 Južnoslovanski izglasni zveneči nezvočniki	133
2.2 Zahodnojužnoslovanska jezika	135
2.2.1 Nekatere nesplošnozahodnojužnoslovanske jezikovne značilnosti	135
2.2.1.1 Praslovanski stari akut (na dolžini)	135
2.2.1.2 Praslovanski stari cirkumfleks na dolžini v popraslovanskih enozložnicah	138
2.2.1.3 Praslovanski stari cirkumfleks na kračini v popraslovanskih enozložnicah	138
2.2.1.4 Praslovanski novi akut na dolžini	138
2.2.1.5 Praslovanski novi akut na kračini	140
2.2.1.6 Tonema popraslovanskih kontraktov	142
2.2.1.7 Popraslovanski novi cirkumfleks (na dolžini)	143
2.2.1.8 Popraslovansko daljšanje praslovanskega novega akuta na kračini	147
2.2.2 Genetskojezikoslovna določitev	148
2.2.2.1 Slovenski jezik	148
2.2.2.1.1 Severozahodna in jugovzhodna alpska južna slovanščina (ok. 800–1000)	148
2.2.2.1.2 Zgodnja slovenščina (ok. 1000–1200)	149
2.2.2.1.2.1 Splošnoslovenski naglasni pomik tipa * <i>sen̄o</i> /* <i>pr̄oso</i> > * <i>sen̄o</i> /* <i>pros̄o</i>	149
2.2.2.1.2.2 Splošnoslovenski naglasni umik tipa * <i>sv̄et̄a</i> > * <i>sv̄et̄a</i>	152

2.2.2.1.2.3	Splošnoslovensko krajšanje nenaglašanih dolgih zložnikov	153
2.2.2.1.2.4	Vpliv vokalne kvantitete na vokalno kvaliteto	154
2.2.2.1.3	Izhodiščni (splošno)slovenski zložniški sistem (ok. 1200).	154
2.2.2.1.3.1	Slovenski dolgi naglašeni zložniki (silabemi)	155
2.2.2.1.3.2	Slovenski kratki naglašeni zložniki (silabemi).	156
2.2.2.2	Osrednjejužnoslovanski jezik	156
2.2.2.2.1	Zahodna in vzhodna panonska, primorska ter dinarska in raška južna slovanščina.	156
2.2.2.2.2	Zgodnja osrednja južna slovanščina	157
2.2.2.2.2.1	Praslovanski * <i>e</i> , * <i>o</i> in * <i>C₁lC</i> /* <i>C₂lC</i> /* <i>C₃lC</i> /* <i>C₄lC</i>	157
2.2.2.2.2.2	Praslovanski * <i>e̅</i>	159
2.2.2.2.2.3	Praslovanska * <i>ǰ</i> , * <i>ǰ̅</i>	160
2.2.2.2.3	Izhodiščni kajkavski in čakavsko-štokavski zložniški sistem	161
2.3	Vzhodnojužnoslovanska jezika	162
2.3.1	Nekatere nesplošnovzhodnojužnoslovanske jezikovne značilnosti	162
2.3.1.1	Praslovanska * <i>i</i> , * <i>ǰ</i>	162
2.3.1.2	Praslovanska * <i>e</i> , * <i>o</i>	163
2.3.1.3	Praslovanski * <i>e̅</i>	164
2.3.1.4	Praslovanska * <i>ǰ</i> , * <i>ǰ̅</i>	164
2.3.1.5	Druge nesplošnovzhodnojužnoslovanske glasovne spremembe.	165
2.3.1.6	Bolgarski naglasni pomik (po pravilu Buľahovskega)	165
2.3.2	Genetskojezikoslovna določitev	166
2.3.2.1	Makedonski jezik.	167
2.3.2.2	Bolgarski jezik	168
3	Vzhodna slovanščina	171
3.1	Vzhodnoslovanski geolekti pred nastankom vzhodnoslovanskih jezikov	171
3.1.1	Starejše splošno- in nesplošnovzhodnoslovanske glasovne spremembe	172
3.1.1.1	Nesplošnoslovanske palatalizacije velarov	172
3.1.1.2	Nesplošnoslovanske poenostavitve soglasniških sklopov	174
3.1.1.3	Nesplošnoslovanska metateza likvid.	176
3.1.1.3.1	Praslovanske staroakutirane vzglasne dvoglasniške zveze * <i>ǫRC</i>	176
3.1.1.3.2	Praslovanske nestaroakutirane vzglasne dvoglasniške zveze * <i>oRC</i>	176
3.1.1.3.3	Praslovanske vzglasne dvoglasniške zveze * <i>eRC</i>	177
3.1.1.3.4	Praslovanske medglasne dvoglasniške zveze * <i>CoRC</i>	177
3.1.1.3.5	Praslovanske medglasne dvoglasniške zveze * <i>CeRC</i>	178
3.1.1.4	Nesplošnoslovanski nastanek zlogotvornih jezičnikov	179
3.1.1.5	Praslovanska * <i>i</i> , * <i>ǰ</i>	179
3.1.1.5.1	Praslovanski * <i>ǰ̅</i>	179
3.1.1.5.2	Praslovanski * <i>ǰ̅̅</i>	180
3.1.1.6	Praslovanska * <i>š̅č̅</i> , * <i>ž̅ž̅</i>	181
3.1.1.7	Nekatere druge starovzhodnoslovanske glasovne značilnosti.	181
3.1.1.7.1	Vzhodnoslovanski * <i>č̅</i> , * <i>ž̅</i> , * <i>š̅</i> in * <i>c</i> , * <i>z</i> , * <i>s</i>	181
3.1.1.7.2	Praslovanska * <i>ǫ̅</i> in * <i>ǫ̅̅</i>	182

3.1.1.8	Nekatere starovzhodnoslovanske oblikovne značilnosti	183
3.1.2	Starovzhodnoslovanski geolekti	184
3.1.3	Splošnoslovanska onemitev praslovanskih šibkih polglasnikov in nekatere druge glasovne spremembe	186
3.1.3.1	Praslovanska *b, *b̥	186
3.1.3.2	Mehkostna korelacija soglasnikov	186
3.1.3.3	Praslovanski *n, *l̥, *r̥	187
3.1.3.4	Praslovanska *i, *y	187
3.1.3.5	Nesplošnoslovanska kontrakcija	188
3.1.3.6	Praslovanski nenaglašeni izglasni *-i	188
3.1.4	Nekatere druge splošnovzhodnoslovanske značilnosti	189
3.1.4.1	Praslovanski *pl̥, *bl̥, *ml̥, *vl̥	189
3.1.4.2	(Pra)slovanski *ʒ	190
3.1.4.3	Praslovanska *b, *b̥	191
3.1.4.4	Praslovanska *e, *o	193
3.1.4.5	Praslovanska *je-, *ju-	194
3.1.4.6	Nekatere vzhodnoslovanske oblikovne značilnosti	194
3.1.5	Severovzhodno- in jugozahodnovzhodnoslovanske glasovne značilnosti	196
3.1.5.1	Praslovanski *ě	196
3.1.5.2	Vzhodnoslovanska *e, *o	197
3.1.5.3	Praslovanski *Cr̥bC, *Cr̥pC, *Cl̥bC, *Cl̥pC	199
3.1.5.4	Praslovanska *bj, *bj̥	200
3.1.5.5	Praslovanski *jb-	200
3.1.5.6	Vzhodnoslovanski *e	200
3.1.5.7	Praslovanska *i, *y	201
3.1.5.8	Depalatalizacija vzhodnoslovanskih mehčanih soglasnikov	202
3.1.5.9	Vzhodnoslovanski izglasni zvoneči nezvočniki	203
3.1.6	Nesplošnovzhodnoslovanske glasovne spremembe z večjim zemljepisnim obsegom	204
3.1.6.1	Protetični *v-	205
3.1.6.2	Praslovanski *g	206
3.1.6.3	Redukcija nenaglašanih samoglasnikov	206
3.1.6.4	Depalatalizacija vzhodnoslovanskih mehkih soglasnikov	208
3.1.6.5	Nastajanje novih sičniških zlitnikov	209
3.1.6.6	Praslovanski *v	210
3.1.6.7	Praslovanski *j	210
3.1.6.8	Vzhodnoslovanski mehčani labiali	211
3.1.6.9	Praslovanski *Cb̥j	211
3.1.6.10	Praslovanski naglasno mesto ter kvantitetne in tonemske opozicije	212
3.2	Vzhodnoslovanski jeziki	213
3.2.1	Ruski jezik	213
3.2.2	Beloruski jezik	215
3.2.3	Ukrajinski jezik	216

4 Zahodna slovanščina	219
4.1 Zahodnoslovanski geolekti pred nastankom zahodnoslovanskih jezikov	219
4.1.1 Starejše splošno- in nesplošnozahodnoslovanske glasovne spremembe	220
4.1.1.1 Nesplošnoslovanske palatalizacije velarov	220
4.1.1.2 Nesplošnoslovanske poenostavitve soglasniških sklopov	222
4.1.1.3 Nesplošnoslovanska metateza likvid	223
4.1.1.3.1 Praslovanske staroakutirane vzglasne dvoglasniške zveze * <i>ǫRC</i>	223
4.1.1.3.2 Praslovanske nestaroakutirane vzglasne dvoglasniške zveze * <i>oRC</i>	224
4.1.1.3.3 Praslovanske vzglasne dvoglasniške zveze * <i>eRC</i>	224
4.1.1.3.4 Praslovanske medglasne dvoglasniške zveze * <i>CoRC</i>	224
4.1.1.3.5 Praslovanske medglasne dvoglasniške zveze * <i>CeRC</i>	226
4.1.1.4 Nesplošnoslovanski nastanek zlogotvornih jezičnikov	227
4.1.1.5 Praslovanska * <i>ǫ</i> , * <i>ǫ̇</i>	227
4.1.1.5.1 Praslovanski * <i>ǫ</i>	227
4.1.1.5.2 Praslovanski * <i>ǫ̇</i>	229
4.1.1.6 Praslovanska * <i>šč̣</i> , * <i>žẓ̌</i>	230
4.1.1.6.1 Praslovanski * <i>šč̣</i>	230
4.1.1.6.2 Praslovanski * <i>žẓ̌</i>	230
4.1.1.7 Nekatere starozahodnoslovanske oblikovne značilnosti	231
4.1.2 Starozahodnoslovanski geolekti	232
4.1.3 Splošnoslovanska onemitev praslovanskih šibkih polglasnikov in nekatere druge glasovne spremembe	233
4.1.3.1 Praslovanska * <i>ǫ̇</i> , * <i>ǫ̇̇</i>	233
4.1.3.2 Mehkostna korelacija soglasnikov	234
4.1.3.3 Praslovanski * <i>ǫ̇̇</i> , * <i>ǫ̇̇̇</i> , * <i>ǫ̇̇̇̇</i>	234
4.1.3.4 Praslovanska * <i>i</i> , * <i>y</i>	234
4.1.3.5 Nesplošnoslovanska kontrakcija	235
4.1.3.6 Praslovanski nenaglašeni izglasni * <i>-i</i>	236
4.1.4 Nekatere druge splošnozahodnoslovanske značilnosti	237
4.1.4.1 Praslovanski * <i>pḷ</i> , * <i>bḷ</i> , * <i>mḷ</i> , * <i>vḷ</i>	237
4.1.4.2 Praslovanska * <i>ǫ̇̇̇</i> , * <i>ǫ̇̇̇̇</i>	238
4.1.4.3 Nekatere zahodnoslovanske oblikovne značilnosti	240
4.1.5 Severnozahodnoslovanske in južnozahodnoslovanske glasovne značilnosti	241
4.1.5.1 (Pra)slovanski * <i>ʒ</i>	241
4.1.5.2 Praslovanska * <i>ė</i> , * <i>ȯ</i> in praslovanski * <i>ė̇</i>	242
4.1.5.3 Lehitski preglas	242
4.1.5.4 Praslovanski * <i>g</i>	244
4.1.6 Nesplošnozahodnoslovanske glasovne spremembe z večjim zemljepisnim obsegom	245
4.1.6.1 Zahodnoslovanski * <i>ʒ̣</i>	246
4.1.6.2 Praslovanski * <i>ė̇̇̇</i>	246
4.1.6.3 Zahodnoslovanska * <i>C̣ṛC̣</i> , * <i>C̣ṛC̣</i>	247
4.1.6.4 Zahodnoslovanska * <i>C̣ṛC̣</i> , * <i>C̣ṛC̣</i>	249
4.1.6.5 Nastajanje novih sičniških in šumniških palatalov	251

4.1.6.6	Depalatalizacija zahodnoslovanskih mehkih in mehčanih soglasnikov.	253
4.1.6.7	Palatalizacija praslovanskega *y	255
4.1.6.8	Težnja po stabilizaciji naglasnega mesta in izgubi kvantitetnih opozicij	256
4.2	Severnozahodnoslovanski jeziki	257
4.2.1	Genetskojezikoslovna določitev	257
4.2.1.1	Poljski jezik.	258
4.2.1.2	Pomorjanski jezik.	259
4.2.1.3	Polabski jezik.	261
4.2.2	Primerjalno glasoslovje poljskega in kašubskega knjižnega/ standardnega jezika	263
4.2.2.1	Naglas.	263
4.2.2.2	Zložniki.	265
4.2.2.3	Nezložniki	271
4.3	Osrednjezahodnoslovanski jezik	273
4.3.1	Genetskojezikoslovna določitev	273
4.3.2	Primerjalno glasoslovje dolnje- in gornjelужиškorskega knjižnega/ standardnega jezika	276
4.3.2.1	Naglas.	276
4.3.2.2	Zložniki.	277
4.3.2.3	Nezložniki	281
4.4	Južnozahodnoslovanska jezika	283
4.4.1	Genetskojezikoslovna določitev	283
4.4.1.1	Češki jezik	284
4.4.1.2	Slovaški jezik.	285
4.4.2	Primerjalno glasoslovje češkega in slovaškega knjižnega/ standardnega jezika	285
4.4.2.1	Naglas.	286
4.4.2.2	Zložniki.	289
4.4.2.3	Nezložniki	293
5	Genetskojezikoslovna klasifikacija slovenskih in osrednjejužnoslovanskih narečij.	297
5.1	Slovenski jezik	297
5.1.1	Severozahodna in jugovzhodna slovenščina.	297
5.1.1.1	Praslovanska *e, *o.	297
5.1.1.2	Praslovanski *ě.	298
5.1.1.3	Diftongizacija slovenskih dolgih *ě, *o	299
5.1.1.4	Druge glasovne spremembe	299
5.1.2	Severna in zahodna ter južna in vzhodna slovenščina.	300
5.1.2.1	Daljšanje slovenskih kratkih (akutiranih) naglašanih zložnikov v nezadnjih zlogih	300
5.1.2.2	Razmerje med dolgimi in kratkimi naglašeni zložniki v nezadnjih zlogih	302
5.1.2.3	Vokalizacija slovenskega polglasnika	303

5.1.3	Mlajše nesplošnoslovenske jezikovne spremembe	304
5.1.3.1	Spreminjanje slovenskih sredinskih samoglasnikov	304
5.1.3.1.1	Praslovanski *ę	305
5.1.3.1.2	Praslovanski *ǫ	305
5.1.3.1.3	Praslovanski *ě	306
5.1.3.1.4	Praslovanski *e	307
5.1.3.1.5	Praslovanski *o	308
5.1.3.1.6	Praslovanska *t _h *p	310
5.1.3.2	Nesplošnoslovenski naglasni premiki	310
5.1.3.2.1	Nesplošnoslovenski naglasni umik tipa *ženā/*kozā > *žēna/*kōza	311
5.1.3.2.2	Nesplošnoslovenski naglasni umik tipa *maglā > *māgla	312
5.1.3.2.3	Nesplošnoslovenski naglasni umik tipa *visōk > *visok	312
5.1.3.2.4	Nesplošnoslovenski naglasni umik tipa *ropotāt > *rōpotat	312
5.1.3.2.5	Nesplošnoslovenski naglasni umik tipa *sēnō/*prosō > *sēno/*prōso	313
5.1.3.2.6	Nesplošnoslovenski naglasni umik tipa *kovāč > *kōvač	314
5.1.3.2.7	Nesplošnoslovenski naglasni pomik tipa *bābica > *babica	314
5.1.3.2.8	Nesplošnoslovenski naglasni pomik tipa *zīma > *zīmā	314
5.1.4	Jezikoslovna merila členitve slovenskega jezika na narečne ploskve in narečja	315
5.1.4.1	Členitev slovenskega jezika na narečne ploskve oz. narečne skupine	316
5.1.4.1.1	Starejše jezikovne spremembe	316
5.1.4.1.2	Mlajše jezikovne spremembe	317
5.1.4.2	Členitev slovenskih narečnih ploskev oz. narečnih skupin na narečja in podnarečja	318
5.1.5	Narečne ploskve (baze) in narečja (dialekti) slovenskega jezika	319
5.1.5.1	Severna slovenščina	319
5.1.5.1.1	Koroška narečja	321
5.1.5.1.2	Rezijansko narečje	324
5.1.5.2	Zahodna slovenščina	325
5.1.5.2.1	Beneško-kraška narečna ploskev zahodne slovenščine	326
5.1.5.2.2	Obsoško-idrijska narečna ploskev zahodne slovenščine	329
5.1.5.3	Južna slovenščina	331
5.1.5.3.1	Gorenjska narečna ploskev južne slovenščine	332
5.1.5.3.2	Dolenjska narečna ploskev južne slovenščine	335
5.1.5.3.3	Južnoštajerska narečna ploskev južne slovenščine	340
5.1.5.4	Vzhodna slovenščina	342
5.1.5.4.1	Severnoštajerska narečna ploskev vzhodne slovenščine	343
5.1.5.4.2	Panonska narečna ploskev vzhodne slovenščine	345
5.2	Kajkavščina	350
5.2.1	Zahodnopanonska in vzhodnopanonska južna slovenščina	350
5.2.2	Splošnokajkavske jezikovne spremembe	351
5.2.3	Mlajše nesplošnokajkavske jezikovne spremembe	356

5.2.3.1	Zemljepisno bolj razširjene nesplošnokajkavske naglasne spremembe . . .	357
5.2.3.2	Zemljepisno manj razširjene nesplošnokajkavske naglasne spremembe . . .	358
5.2.4	Jezikoslovna merila členitve kajkavščine na narečne ploskve in narečja . . .	359
5.2.4.1	Zgodovinski pregled jezikoslovnih členitev kajkavščine na narečne ploskve in narečja	359
5.2.4.2	Jezikoslovna merila členitve kajkavščine na narečne ploskve in narečja . . .	361
5.2.5	Narečne ploskve (baze) in narečja (dialekti) kajkavščine	362
5.2.5.1	Zahodna kajkavščina	362
5.2.5.1.1	Zagorsko-medmurska narečna ploskev (severozahodna kajkavščina) . . .	362
5.2.5.1.2	Prigorsko/plješiviškoprigorsko narečje (jugozahodna kajkavščina) . . .	363
5.2.5.2	Vzhodna kajkavščina	364
5.2.5.2.1	Turopoljsko-posavska narečna ploskev vzhodne kajkavščine	364
5.2.5.2.2	Križevaško-podravska narečna ploskev vzhodne kajkavščine	364
5.2.5.3	Spodnjесotelsko narečje (ikavsko čakavsko narečje)	365
5.3	Čakavščina in štokavščina	366
5.3.1	Čakavščina	366
5.3.2	Štokavščina	368
5.3.2.1	Torlaščina	371
5.4	Slovensko-osrednjejužnoslovska zemljepisna jezikovna meja	373
5.4.1	Čiško narečje in nekateri govori južnobelokranjskega narečja	374
5.4.2	Buzetsko ali zgornjemirensko narečje	374
5.4.2.1	Osrednji buzetski ali zgodnjemirenski govori	375
5.4.2.2	Obrobni severni buzetski ali zgodnjemirenski govori	376
5.4.3	Goransko (gorskokotarsko) narečje	377
5.4.3.1	Vzhodni goranski (gorskokotarski) govori	377
5.4.3.2	Zahodni goranski (gorskokotarski) govori	377
5.4.3.2.1	Zahodni goranski (gorskokotarski) govori zahodno od Delnic	378
5.4.3.2.2	Zahodni goranski (gorskokotarski) govori vzhodno od Delnic	379
5.4.4	Zgornjesotelsko narečje	380
5.4.4.1	Osrednji zgornjesotelski govori	380
5.4.4.2	Obrobni zgornjesotelski govori	382
5.4.5	Medmursko narečje	384
5.4.5.1	Spodnje podnarečje medmurskega narečja	384
5.4.5.2	Osrednje podnarečje medmurskega narečja	384
5.4.5.3	Zgornje podnarečje medmurskega narečja	385
6	Sklep	389
7	Typology of linguogeneses of the Slavic Languages (Summary)	391
8	Типология лингвогенеза славянских языков (Аннотация)	421
9	Seznam krajšav	457
10	Literatura in viri	461
11	Besedno kazalo	487
12	Zemljevidi	503